

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B1-11C/81/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116222273
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Sedmohradský
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2024:1116222273.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudcom Mgr. Vladimírom Sedmohradským v spore žalobkyne: F. H. I., Q., miesto podnikania A. XX, XXX XX B., D.: XX XXX XXX, proti žalovanému: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, o zaplatenie 526,32 EUR s príslušenstvom,

rozhodol:

I. Žalovaný je do tridsiatich dní od právoplatnosti rozsudku povinný zaplatiť žalobkyni sumu 213,27 EUR.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamieta.

III. Žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu (predtým Okresný súd Bratislava I) dňa 24.10.2016 sa žalobkyňa domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 526,32 EUR s príslušenstvom, a to z titulu neuhradených nákladov, na ktorých úhradu vznikol žalobkyni nárok v súvislosti s § 60 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti.

2. Žalobkyňa podanú žalobu odôvodnila tým, že ako osoba so zdravotným postihnutím mala v zmysle § 60 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti nárok na príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chráneného pracoviska. Tento príspevok žiadala v súlade s vyššie uvedeným ustanovením za 3. štvrtrok 2013 do konca mesiaca nasledujúceho po tomto štvrtroku. Na žalovaného podala niekoľko žalôb, pričom v tomto konaní žiada preplatiť účtovnícke služby v sumách 130,90 EUR, 134,83 EUR a 150,55 EUR, správny poplatok v sume 3,00 EUR, kancelársky papier v sume 3,33 EUR, tonery v sume 62,00 EUR, 11,99 EUR, 7,67 EUR a 20,00 EUR a euroobaly v sume 2,05 EUR. Okrem žalovanej istiny žiadala priznať aj úroky z omeškania vo výške 9,50% ročne zo žalovanej istiny 526,32 EUR od 25.10.2013 do zaplatenia. K žalobe priložila žiadosť o úhradu adresovanú žalovanému zo dňa 08.10.2013, doručenu žalovanému dňa 10.10.2013, a oznámenie žalovaného o zamietnutí žiadosti zo dňa 16.10.2013, doručené žalobkyni dňa 25.10.2013.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe potvrdil, že žalobkyňa podala dňa 10.10.2013 žiadosť o poskytnutie príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne a chráneného pracoviska, pričom oznámením zo dňa 16.10.2013 bola jej predmetná žiadosť zamietnutá z dôvodu nedoloženia dokladov (potvrdení zo všetkých zdravotných poisťovní). Doložený bol iba doklad zo Všeobecnej zdravotnej poisťovne a taktiež bolo doložené potvrdenie zo Sociálnej poisťovne s dátumom vystavenia dňa 24.03.2013. Žalovaný však následne citoval ustanovenie § 70 ods. 7 zákona č. 5/2004 Z.z. a uviedol, že sa domnieva, že žalobkyňa splnila zákonom vyžadované podmienky, nakoľko sporné doklady predložila v prvej žiadosti o poskytnutie príspevku podanej v kalendárnom roku 2013. Ďalej uviedol, že z podanej žiadosti o úhradu platby za 3. štvrtrok 2013 by bolo možné uznať za oprávnené náklady

účtovnícké služby v sume 130,90 EUR, správny poplatok v sume 3,00 EUR, 1/3 z ceny kancelárskeho papiera v sume 1,11 EUR a 1/3 z ceny tonera v sume 4,00 EUR. Ostatné náklady uvedené v žiadosti podľa žalovaného nie je možné považovať za oprávnený náklad, nakoľko boli vynaložené v iných štvrťrokoch. Žalovaný zároveň vzniesol námietku premlčania žalovaného nároku, nakoľko žiadosť o úhradu platby za obdobie 3. štvrťroka 2013 bola podaná dňa 10.10.2013 a stala sa premlčanou dňa 11.10.2016, pričom žalobkyňa žalobu na súd podala až dňa 24.10.2016, t. j. až po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

4. Žalobkyňa v replike uviedla, že žiadosť o úhradu platby za 3. štvrťrok 2013 síce podala dňa 10.10.2013, avšak oznámenie o tom, že jej žalovaný nič nepreplatí, prevzala dňa 25.10.2013. Uviedla, že žalovaný ju v minulosti pri podávaní obdobných žiadostí vždy vyzval na doplnenie žiadosti, ak to bolo potrebné. Uviedla, že každý občan môže byť poistený iba v jednej zdravotnej poisťovni a to celý rok až do septembra, a preto považuje požiadavku žalovaného na doloženie potvrdení zo všetkých zdravotných poisťovní za absurdnú. Ďalej uviedla, že potvrdenie zo Sociálnej poisťovne s dátumom vystavenia 24.03.2013 obsahuje chybu v písaní, pričom správne má byť 24.09.2013. K svojmu vyjadreniu priložila ďalšie dôkazy (viď odsek 8 nižšie).

5. Okresný súd Bratislava I vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 11C/81/2016-69 zo dňa 24.10.2019 tak, že žalobu zamietol, nakoľko pokladal námietku premlčania vznesenú zo strany žalovaného za dôvodnú. Tento rozsudok bol po podanom odvolaní zo strany žalobkyne zrušený uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. XCo/XX/XXXX-XXX zo dňa 31.03.2021, pričom vec bola vrátená súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Odvolací súd uviedol, že premlčanie je v danom prípade potrebné posudzovať podľa § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa mohla svoj nárok na zaplatenie príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska uplatniť po prvý raz deň nasledujúci potom, ako jej bolo doručené oznámenie žalovaného o zamietnutí jej žiadosti, teda dňa 26.10.2013. Premlčacia doba na uplatnenie nároku tak uplynula dňa 26.10.2016. Keďže žalobkyňa nárok uplatnila žalobou dňa 24.10.2016, urobila tak v rámci trojročnej premlčacej doby, a teda včas.

6. Okresný súd Bratislava I vo veci opätovne rozhodol uznesením č.k. 11C/81/2016-131 zo dňa 14.09.2022, ktorým konanie zastavil z dôvodu absencie procesnej subjektivity žalovaného. Súd dospel k záveru, že nadobudnutím účinnosti zákona č. 310/2014 Z. z. dňa 01.01.2015 došlo k zrušeniu právnej subjektivity úradov práce, ktoré boli transformované na preddavkové organizácie, a tieto nie sú v zmysle zákona č. 534/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy právnickými osobami. Toto uznesenie bolo zrušené uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. XCo/XX/XXXX-XXX zo dňa 20.06.2023, pričom odvolací súd opäť vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd uviedol, že pri procesnej subjektivite ako procesnej podmienke je potrebné rozlišovať dva druhy subjektov, ktorým je daná procesná subjektivita. V prvom rade je procesná subjektivita daná všetkým subjektom, ktoré majú spôsobilosť na práva a povinnosti podľa práva hmotného. V druhom prípade môže zákon ustanoviť, že určitý subjekt síce nemá spôsobilosť na práva a povinnosti, teda neexistuje ako subjekt hmotného práva, ale má spôsobilosť byť stranou sporu. V danom prípade súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že žalovaný nie je právnickou osobou a nemá právnu subjektivitu, teda spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Nesprávne však vyhodnotil, že žalovaný nedisponuje procesnou subjektivitou. Súd prvej inštancie nevzal do úvahy, že podľa ustanovenia § 5 ods. 5 písm. a) bod 1 zákona 453/2003 Z. z. je úradom práce priznaná spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania v rozsahu svojej pôsobnosti. Predmetom konania je nárok vyplývajúci zo zákona o službách zamestnanosti a služby zamestnanosti patria do právomoci úradov práce. V konaní tak žalovaný koná v rámci svojich právomocí. Zákon č. 453/2003 Z. z. tak priznáva žalovanému procesnú subjektivitu.

7. Tunajší súd tak vo veci rozhodoval opätovne. Keďže súd prvej inštancie je v zmysle § 391 ods. 2 CSP viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, tunajší súd v súlade s týmto názorom vychádzal z toho, že procesná subjektivita žalovaného je daná zákonom č. 453/2003 Z. z., a taktiež z toho, že nárok žalobkyne nie je premlčaný. Súd sa tak zaoberal priamo nárokom žalobkyne.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými stranami, a to: žiadosť o úhradu adresovanú žalovanému zo dňa 08.10.2013 (č.l. 2), oznámenie žalovaného o zamietnutí žiadosti zo dňa 16.10.2013 spolu s doručenkou (č.l. 3), žiadosť o poskytnutie príspevku doručená žalovanému dňa 10.10.2013 s prílohami (č.l. 24 až 33), výpis žalobkyne zo živnostenského registra (č.l. 34), odovzdanie

podkladov na poskytnutie príspevku zo dňa 16.04.2012 (č.l. 40), žiadosti adresované Sociálnej poisťovni zo dňa 23.09.2013 a 31.10.2013 (č.l. 41 a 44), potvrdenia Sociálnej poisťovne zo dňa 24.03.2013, 24.09.2013 a 04.11.2013 (č.l. 42, 45 a 46), časenka zo Sociálnej poisťovne zo dňa 24.09.2013 (č.l. 43), oznámenie o zrušení prevádzky chráneného pracoviska zo dňa 25.10.2013 (č.l. 47), oznámenie zo dňa 21.10.2013 (č.l. 48), komunikácia medzi žalobkyňou a žalovaným z rokov 2010 až 2011 (č.l. 81 až 91) a príjmové pokladničné doklady s účtovnými dokladmi z augusta 2013 až septembra 2013 (č.l. 201 až 204).

9. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobkyňa ako osoba so zdravotným postihnutím požiadala žiadosťou doručenou žalovanému dňa 10.10.2013 v zmysle § 60 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z. o príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, a to za 3. štvrtrok 2013. Rovnako nebolo sporné, že žalovaný listom zo dňa 16.10.2013 doručeným žalobkyni dňa 25.10.2013 túto žiadosť zamietol. Medzi stranami taktiež nebolo sporné, že dôvody na zamietnutie žiadosti uvedené v oznámení neboli dané; žalovaný túto skutočnosť sám uviedol vo vyjadrení k žalobe zo dňa 14.09.2017 (č.l. 22), kde s poukazom na § 70 ods. 7 zákona č. 5/2004 Z.z. skonštatoval, že vyžadované doklady je potrebné predložiť iba pri prvej žiadosti v danom kalendárnom roku a žalobkyňa si túto povinnosť splnila. Medzi stranami ďalej nebol sporný ani nárok žalobkyne vo výške 139,01 EUR, pozostávajúci z účtovníckych služieb v sume 130,90 EUR, správneho poplatku vo výške 3,00 EUR, 1/3 ceny kancelárskeho papiera v sume 1,11 EUR a 1/3 ceny tonera v sume 4,00 EUR, nakoľko tento nárok za oprávnený uznal žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 14.09.2017. Spornou medzi stranami bola zvyšná časť nároku žalobkyne.

10. Zo žiadosti doručenej žalovanému dňa 10.10.2013 (č.l. 2) mal súd za preukázané, že žalobkyňa okrem vyššie uvedených priznaných nesporných položiek a iných položiek, ktoré neboli predmetom žaloby, požadovala všetky v žalobe uplatnené nároky (viď odsek 2 vyššie). Z príjmových pokladničných dokladov a účtovných dokladov predložených žalobkyňou (č.l. 201 až 204) mal súd za preukázané, že žalobkyni v období august 2013 až september 2013, t.j. v 3. štvrtroku 2013, skutočne vznikli náklady vo výške 62,00 EUR a 11,99 EUR na tonery, 3,33 EUR na kancelársky papier a 2,05 EUR na euroobaly.

11. Podľa § 60 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z. v znení účinnom dňa 10.10.2013: "Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov (ďalej len "príspevok") sa poskytuje právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ak o tento príspevok písomne požiada najneskôr do konca prvého kalendárneho mesiaca štvrtroka nasledujúceho po štvrtroku, za ktorý príspevok žiada."

12. Podľa § 60 ods. 3 písm. i) zákona č. 5/2004 Z.z. v znení účinnom dňa 10.10.2013: "Za prevádzkové náklady chránenej dielne alebo chráneného pracoviska zriadených občanom so zdravotným postihnutím na prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti, ktorému sa poskytuje príspevok, sa považujú, sa považujú náklady súvisiace so zabezpečením administratívy chránenej dielne alebo chráneného pracoviska."

13. Na zistený skutkový stav súd aplikoval právne posúdenie. Ako súd uviedol vyššie, na základe medzi stranami nesporných skutočností možno uzavrieť, že žalobkyni vznikol nárok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, a to na základe riadne podanej žiadosti za 3. štvrtrok 2013. Žiadosť žalobkyne bola žalovanému doručená dňa 10.10.2013, t.j. v zmysle § 60 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z. do konca mesiaca nasledujúceho po príslušnom kalendárnom štvrtroku. Náklady v celkovej sume 139,01 EUR pozostávajúce z účtovníckych služieb v sume 130,90 EUR, správneho poplatku vo výške 3,00 EUR, 1/3 ceny kancelárskeho papiera v sume 1,11 EUR a 1/3 ceny tonera v sume 4,00 EUR neboli medzi stranami sporné a súd ich tak žalobkyni priznal. Súd ďalej žalobkyni priznal aj ďalšie zdokladované náklady, a to náklady na tonery vo výške 62,00 EUR a euroobaly vo výške 2,05 EUR. Rovnako súd žalobkyni priznal náklady vo výške 2/3 ceny kancelárskeho papiera v sume 2,22 EUR (celková cena 3,33 EUR) a 2/3 ceny tonera vo výške 7,99 EUR (celková cena 11,99 EUR), nakoľko všetky tieto položky možno pokladať za náklady súvisiace so zabezpečením administratívy v zmysle § 60 ods. 3 písm. i) zákona č. 5/2004 Z.z. a žalobkyňa preukázala ich vznik. Žalovaný nepredložil žiadne skutkové tvrdenie, z ktorého by vyplývala nedôvodnosť týchto položiek, resp. vo vzťahu k tým položkám, kde priznal nárok na 1/3 požadovanej a zdokladovanej sumy, neuviedol dôvod takéhoto krátenia. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd pokladal žalobu za dôvodnú v rozsahu 213,27 EUR (130,90 + 3,00 + 62,00 + 2,05 + 3,33 + 11,99).

14. Vo vzťahu k ostatným položkám nebola žaloba dôvodná. Žalobkyňa v žalobe požadovala ešte náhradu nákladov za tonery v sume 7,67 EUR a 20,00 EUR, a účtovnícke služby v sume 134,83 EUR a 150,55 EUR. V žiadosti o preplatenie ako aj v samotnej žalobe uviedla, že ide o sumy nepreplatené v predchádzajúcom štvrťroku (t.j. nie v 3. štvrťroku 2013), pričom už pri podaní žiadosti o úhradu za 3. štvrťrok 2013 uviedla, že žalovaný má príslušné doklady v archíve. V zmysle § 60 ods. 1 zákona r. 5/2004 Z.z. sa príspevok poskytuje za konkrétny kalendárny štvrťrok, v ktorom náklady vznikli; nemožno tak v ďalšom kalendárnom štvrťroku žiadať o vyplatenie skôr nevyplatených súm. Žalobkyňa sa v žalobe nedomáhala vyplatenia týchto nákladov vo vzťahu k štvrťroku, kedy tieto náklady mali vzniknúť, resp. náklady z tohto štvrťroka vôbec neboli predmetom žaloby. Z tohto dôvodu nemohla byť žaloba v tejto časti dôvodná.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvým výrokom tohto rozsudku žalobe vo vzťahu k sume 213,27 EUR a žalovaného zaviazal na zaplatenie tejto sumy, a vo vzťahu k zvyšnej časti žalobného návrhu v sume 313,05 EUR žalobu druhým výrokom tohto rozsudku zamietol.

16. Súd ďalej rozhodoval o žalobkyňou uplatnenom nároku na úroky z omeškania. Súd tento nárok žalobkyne nepokladal za dôvodný. Úroky z omeškania sú inštitútom súkromného práva vyplývajúcim z ustanovení Občianskeho zákonníka, pričom tento predpis súkromného práva nemožno aplikovať na oblasť verejného práva, ktorou nároky vyplývajúce zo služieb zamestnanosti nepochybne sú. Ustanovenia Občianskeho zákonníka o omeškaní dlžníka sa tak na nároky týkajúce sa služieb zamestnanosti neuplatňujú. Nárok na výplatu príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chráneného pracoviska vyplýva zo zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti, pričom tento verejnoprávny predpis nárok na úroky z omeškania neupravuje. Bez výslovnej úpravy v tomto právnom predpise, resp. v inom súvisiacom predpise verejného práva, nie je možné žalobou žalovaný nárok na úrok z omeškania priznať. Druhý výrok tohto rozsudku, ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol, sa tak vzťahuje aj na úroky z omeškania.

17. Lehotu na plnenie peňažnej povinnosti súd žalovanému určil v zmysle § 232 ods. 3 CSP v dĺžke 30 dní, keď vzal do úvahy administratívnu náročnosť vykonania úhrady zo strany žalovaného ako orgánu štátu.

18. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodoval podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a trovy konania priznal stranám podľa úspechu v konaní. V konaní bol vo väčšom rozsahu úspešný žalovaný ($313,05 / 526,32 * 100 = 59,5\%$), ktorý by tak mal právo na priznanie trov konania v rozsahu rozdielu úspechov oboch strán. Keďže však žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli, súd tretím výrokom tohto rozsudku rozhodol, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 CSP), ktoré je možné podať v lehote 15 dní od jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie súdu, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z., Exekučný poriadok).